

**Programma excursie Onderwijsgebouwen Amsterdam
24 juni 2005**

Vertrekpunt: Voorzijde Centraal Station, stijger rederij Kooij (exact om 11.00 uur)

Vervoer per rondvaartboot en te voet. De boot vaart langs basisschool IJplein aan de Gedempte Insteekhaven 85. Het is een transparant, open en licht gebouw, in 1986 ontworpen door Rem Koolhaas. De school telt 285 kinderen. Het is een brede school met openbaar onderwijs, waarin een aantal elementen uit het Daltonsysteem is overgenomen.

Bredero College (2002)

Bezoek aan het Bredero College, een VMBO-school aan de Meeuwenlaan 132 te Amsterdam Noord. De school naar een ontwerp van Bjarne Mastenbroek, SeArch, ontving de Vernieuwingsprijs in het kader van de Scholenbouwprijs 2002. 'De school is een prachtig voorbeeld van de manier waarop een traditioneel onderwijsgebouw op een uitdagende manier kan worden verbouwd en uitgebreid. De opdrachtgever is er in geslaagd met een aantal architecturale en stedenbouwkundige ingrepen het perspectief op het onderwijsproces volledig te veranderen. De nieuwbouw wordt gekenmerkt door een brutale vormgeving en openheid en straalt zelfbewustzijn uit' (aldus de jury).

Basisschool De Rietlanden (1998)

Wandeling langs De Rietlanden, aan de C. van Eesterenlaan 50 op Zeeburg. De school is een project van Tom van der Pol. Bijzonder is het nieuwe (2004) schuine speelplein op het tunneldak.

Basisschool Piet Hein (2002)

Bezoek aan Basisschool Piet Hein, Oostelijke Handelskade 6 (naast Panama), een project van Hans van Heeswijk. Dit verzamelgebouw herbergt basisscholen, kantoor- en bedrijfsruimte en een parkeerkelder van ongeveer 7.000 m². Overeenkomstig het stedenbouwkundige pvc sluit het gebouw door zijn verschijningsvorm, afmetingen en materialisering perfect aan bij de omgeving. Opdracht was een gebouw te realiseren met een lange duurzaamheid als kantoor en de mogelijkheid de tijdelijke kinderpiek in het Oostelijk Havengebied op te vangen. In eerste instantie wordt het gebouw gebruikt als buffercapaciteit voor drie basisscholen. De lokalen zijn gesitueerd aan een royale binnenstraat, waarin de service-units met toiletten en garderobes zijn uitgewerkt tot beeldbepalende en kleurrijke elementen. De binnenstraat kan gebruikt worden voor onderwijs en voor grootschalige of feestelijke activiteiten. Met draaibare garderobe-units kan de ruimte worden gecompartmenteerd.

Lunch en vergadering Algemeen Bestuur

De excursie wordt vervolgd per boot. Tijdens de tocht van Zeeburg naar Bickerseiland wordt een broodje gegeten en vindt de vergadering van het Algemeen Bestuur plaats.

Montessorischool Bickerseiland in combinatie met woningbouw (2002)

Bezichtiging van de Montessorischool Bickerseiland, Grote Bickerstraat 102, een project van Architectuurstudio Herman Hertberger (2002). De school ontving in het kader van de Scholenbouwprijs 2002 een eervolle vermelding. Het project is gebouwd in combinatie met woningen (HM Architecten). Door de maat van het hele project vindt het plan aansluiting bij de kantoren en nieuwe woningbouwblokken ten zuiden van het plangebied. De onderverdeling van het volume sluit aan op de historische woon-werkpanden die zo kenmerkend zijn voor de westelijke eilanden. De school is transparant opgezet, gesloten gangen zijn vermeden en de wanden van de klassen zijn zoveel mogelijk opengewerkt.

Toelichting: Margreet van der Woude, Architectuurstudio Hertberger.

BNA STARO

Jollemanhof 14
Postbus 19606 1000 GP Amsterdam
T 020 555 36 29 F 020 555 36 99
staro@bna.nl www.staro-bna.nl
Postbank 2063800
KvK 41199219

Marcanti College (2002)

Vervolg per boot naar het Marcanti College aan de Jan van Galenstraat 31, een VMBO-school van Soeters Van Eldonk Ponec architecten.

Het zuidelijke deel van het Marcanti-eiland heeft begin jaren tachtig met het bebouwingsplan van Sier van Rhijn een zeer eigen stedenbouwkundige structuur gekregen. Om het eiland af te maken is Soeters Van Eldonk Ponec architecten gevraagd om een stedenbouwkundig voorstel waarin aan de Jan van Galenstraat de vervangende nieuwbouw van het Marcanti College is opgenomen. De school was sinds 1980 gehuisvest in een semi-permanent gebouw. De nieuwbouw is een compacte school met een ingebouwd schoolplein in de vorm van een atrium. Het ontwerp wordt gekenmerkt door een zestig meter lange gevel aan de Jan van Galenstraat en een blokstructuur aan de zuidgevel van het gebouw. Hierin is de bestaande blokstructuur om de as van het eiland gespiegeld. De nieuwbouw bestaat uit twee vleugels waarbij de ruimte tussen de vleugels gebruikt wordt als verkeersruimte. De architectuur karakteriseert zich door open galerijen, trappen en bruggen, die de in blokken gestapelde klaslokalen ontsluiten. Het geheel is overkapt met een lichtdoorlatend dak.

Toelichting: Robert Paaimans, Soeters Van Eldonk Ponec architecten.

Brede school Joop Westerweel in combinatie met een woningcomplex (2004)

Bezoek aan de brede school (ontwerp SP architecten) en aan het woningcomplex (ontwerp Quist Wintermans Architecten) aan de Admiralengracht-Balboaplein.

Bij de herinrichting van het plein zijn de sterk verouderde schoolgebouwen vervangen door nieuwbouw. De school omvat 25 klassen en in de plint zijn publieke en maatschappelijke functies gehuisvest. Boven de school zijn 92 koopwoningen gesitueerd en onder het gebouw een parkeergarage (92 plaatsen) en een fietsenberging. Op het dak van de school ligt een speelplein voor kleuters. Diverse ruimten van de brede school, zoals de gymzaal en de aula, zijn ook toegankelijk voor gebruik buiten schooltijd. De buurt wordt gekenmerkt door een sterke stedenbouwkundige eenheid en architectuur in de stijl van de Amsterdamse school. In vormgeving, materiaal- en kleurgebruik is aansluiting gezocht bij de bouwstijl van de omgeving, bijvoorbeeld door trappenhuizen te maken die als een soort torentjes aan de gevels zitten.

Toelichting: Jaap Nieskens, SP architecten.

Barlaeus Gymnasium

Het gymnasium aan de Weteringschans werd gerestaureerd, verbouwd en uitgebreid (2004) door Hubers en Wiebe architecten. Concrete Architectural Associates heeft het klassieke schoolgebouw uit de 19^e eeuw een nieuw hip interieur gegeven. Het oude Barlaeus werd in oude luister hersteld, waarbij veel vormen typisch gymnasiaal zijn gebleven. Het naastgelegen schoolgebouw werd aangekocht en geschikt gemaakt voor geavanceerd onderwijs. Het gebouw kreeg vier pleinen: de mediatheek, het docentenhuis, het leerlingenplein en de lockerruimte in het souterrain. Beide gebouwen vormen een eenheid door kleur, meubels en huisstijl. In beide gebouwen zijn moderne ICT-voorzieningen aangebracht en de lokalen zijn voorzien van beamers en dvd-spelers.

Toelichting: Gilian Schrofer (voorheen Concrete Architectural Associates).

Hogeschool voor de Kunsten

De boot vaart langs de Hogeschool voor de Kunsten aan de Jodenbreestraat, een project van Teun Koolhaas Associates. In het gebouw zijn de opleidingen voor theater en dans en het centraal bureau van de AHK gehuisvest. Het gebouw is ontworpen op basis van het in 1991 door TKA opgestelde ruimteplan voor het gebied rond het Mr. Visserplein. De inpassing van het relatief omvangrijke AHK-gebouw (15.000 m² vloeroppervlak) in de bijzondere, historische omgeving vereiste veel aandacht. De stedenbouwkundige karakteristieken van de omgeving werden daarbij als leidraad gehanteerd.

Het wezen van het gebouw is tweeledig: introvert waar het gaat om lesgeven en zelfontplooiing, extravert waar de school zich aan het publiek presenteert. Het introverte deel gaat schuil achter baksteen, het extraverte deel is door glazen wanden voor iedereen zichtbaar.

17.00 uur

Muziekgebouw aan het IJ (aansluitend borrel)

Het Deense architectenbureau 3xNielsen werd uitverkoren om het ontwerp te maken voor dit nieuwe visitekaartje van de stad. Amsterdam wilde een Nederlands gebouw met een internationale uitstraling. De architecten hebben de eigenheid van hun handschrift tot uitdrukking gebracht door de toepassing van hoofdzakelijk drie kleuren: schoon beton, zwart en het lichte esdoornhout. Alleen de foyerdecks onttrekken zich door hun golvende vorm aan het verder volledig rechthoekige ontwerp. Voorbijgangers zien vanuit de trein een gebouw staan dat als een groot, transparant schip aan de kade is afgemeerd. Wat opvalt zijn de bijzondere zichtlijnen. Dwars door het gebouw openen zich vanaf allerlei plekken onverwachte uitzichten op het water en de stad. Elke weersverandering brengt een ander licht in het gebouw.

Zoals in ieder muziekgebouw vormt de zaal het hart. Wat de grote concertzaal zo bijzonder maakt is de flexibiliteit. Aan drie zijden is de zaal beweeglijk: het akoestisch plafond kan omhoog en omlaag bewegen, wat voor een unieke variabele akoestiek zorgt. De zaalvloer kan zowel helemaal vlak zijn als aflopend met een verschil van 1.20 meter ten opzichte van het podium, zodat er zowel aflopend als vlak diverse zaalopstellingen mogelijk zijn. Tenslotte kunnen de zijwanden bij het podium naar binnen en naar buiten bewegen en kan de achterwand omhoog worden getakeld, wat mogelijkheden geeft voor de beleving van intieme kamermuziek tot groot symfonieorkest.

Het gebouw is voor 100% gefinancierd door de gemeente Amsterdam (bouwbudget € 52 miljoen).

Rondleiding en toelichting door een deskundige gids.

NB: in verband met een concert in het kader van het Holland Festival is er een beperkte mogelijkheid om de grote concertzaal te bekijken.

Tijdens de excursie vaart de boot langs diverse interessante projecten zoals:

NEMO, Renzo Piano

Arcam, René van Zuuk

Jan Schaeferbrug, Ton Venhoeven

Java eiland, KNSM , Borneo Sporenburg, div. architecten

The Whale, de Architecten cie.

Silodam, MVRDV

Meander, Rob Krier